Ч. 290 (12.936).

Львів, неділя 13. грудня 1931.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Pocztowa opłata zaplacona ryczałtem.

Рік LII.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Бельгії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

НОВА ЗАБОРОНА.

Дивні перипетії з оснуванням Українського Т-ва Ліги Націй.

Наше громадянство та зокрема ті його кути, які займаються справою поширення ідеї мира і порозуміння між народами та акцією в тім напрямі на міжнародній арені, зацікавлене в оснуванню товариства, яке мало би на меті вести зорганізовану працю у вище вказаних напрямках. Таким товариством мало бути „Українське Т-во Ліґи Націй“, яке, анальоґічно до інших Товариств Ліґи Націй майже у всіх державах світа, мало ширити ідею міжнаціональної співпраці у всіх ділянках культури і цивілізації та зміряти до здійснення у відносинах між народами ідеї спільноти, опертої на справедливости. Це Т-во мало пропаґувати ідеї Ліґи Націй, як інституції, яка повинна стати центром мирової акції між народами світа та їхнього мирного співжиття.

Західно-українське Т-во Ліґи Націй основано з початком 1922 р. серед нашої еміґрації у Відні і це Т-во, зголосившись до Міжнародньої Унії Т-ств Ліґи Націй, було приняте в члени Унії на конґресі у Празі, в червні 1922 р. Тим конґресом проводив президент Унії, італієць Руффіні. Тоді справа Східної Галичини не була ще вирішена і З. У. Т-во Ліґи Націй прийнято в члени Унії як рівнорядне з іншими Т-вами, що репрезентували держави. Після вирішення справи Східної Галичини, в березні 1923 р. Головна Рада Унії на Конгресі у Відні літом 1923 р. припинила права З. У. Т-ва Ліґи Націй в характері незалежного Т-ва (членство в Унії є оперте на державному принципі) та запропонувала Т-ву перенести свій осідок до Львова. Тоді то справа нашого Т-ва Ліґи Націй перенеслася на краєвий терен і тут почалася історія оснування цього Т-ва в краю, яка не покінчилася по нинішній день.

Здавалося, що оснування Т-ва, яке поставило собі за мету величню ідею людства, а саме ідею помирення народів і мирної співпраці між народами, не наткнеться на перешкоди. Однак сталося інакше. Вже в осені 1923 р. дирекція поліції у Львові розвязала нараду наших чільніших громадян під проводом покійного д-ра В. Охримовича у оправі оснування Українського Товариства Ліґи Націй у Львові, а в 1924 р. президія дирекції поліції у Львові постановою з дня 22. травня 1924 р. ч. 2. 485/Пр. не прийняла до відома зголошення публичних зборів у справі З. У. Т. Л. Н. і його діяльности на міжнародній арені у справі положення населення цих земель, з тої причини, що — на думку влади — поняття „зах.-укр. земель“ не істнує ані під адміністраційним ані під державно-правним оглядом та є лишім то вживане як політичне гасло для дій, звернених проти польської державности.

Щойно в жовтні 1926 р., після травневого перевороту, зголошено перший раз до воєвідства у Львові намір оснувати Українське Т-во Ліґи Націй у Львові, одначе львівське воєвідство рішенням з 25. жовтня 1926 р. ч. БП. 14506/26 заборонило оснувати зголошене Т-во з деяких формальних причин, а також з тої мериторичної причини, що на основі § 3. проекту статуту метою Т-ва мало бути практичне примінення засад, устійнених Ліґою Націй, до земель, замешкалих українським населенням, а ті цілі — мовляв належать до компетенції міжнародніх чинників чи державних законодатних властей і центрального уряду. Отже змагання здійснювати цілі Т-ва було — як казало згадане рішення, нарушенням суверенности і цілости держави. Основателі оспорили то рішення відкликом, якого проте міністерство внутрішніх справ у Варшаві в постанові з 17. травня 1927 р. не взяло під увагу. Але міністерство одночасно відхилило мотиви рішення воєвідства у Львові, мотивуючи свою заборону тим, що проектоване Т-во хоче забезпечити народам свобідний розвиток під державно-правним оглядом, на основі права визначення, а це має бути змаганням здобути державну суверенність.

В 1928 р. запропоновано з Секретаріяту Унії внести проект статуту, аналоґічний до статуту німецького Т-ва Ліґи Націй в Польщі, одначе воєвідство у Львові рішенням з 6. червня 1928 р. ч. БП. 4226/28 знову заборонило оснування Т-ва з формальних причин. Відклику проти цього рішення не полагоджено до липня 1931; тоді відклик взято назад.

В липні 1931 р. втретє відновлено спробу оснувати У. Т. Л. Н. у Львові, одначе воєвідський уряд у Львові рішенням з 7. серпня 1931. р. ч. БП. 473/31 не прийняв зголошення про оснування згаданого Т-ва до відома, подаючи, крім причин формальної натури, також ту причину, що — мовляв — на терені Польщі повстало вже Товариство приятелів Л. Н. в Луцьку з правом розвитку діяльности й оснування філій на терені цілої держави. Оснування нового Товариства у Львові могло би — на думку — влади — спричинити колізію між обома орґанізаціями і утруднити виконавчій владі право надзору над діяльністю Т-ва. У згаданім рішенню є врешті порада, що основники можуть звернутися до головної управи Т-ва в Луцьку в справі оснування філіяльного відділу цього Т-ва у Львові...

Врешті в листопаді 1931 р., після усунення вже всіх формальних недостач, зголошено до воєвідства у Львові четвертий раз намір оснування У. Т. Н. Л. в Польщі, даючи проектованому Т-ву назву: *„Українське Т-во мира і праці в користь Ліґи Націй у Польській Республиці“*, однак львівське воєвідство — не вказуючи ніяких формальних причин — заборонило оснувати прочтоване товариство через оснування орґанізації під подібною назвою в Луцьку, з філією у Варшаві, з тих самих мотивів, як у попереднім рішенню з 7. VIII. 1931 р. Крім цього зазначено, що основателі товариства не дають достаточної ґарантії (!) льояльности супроти держави, подаючи, як доказ, скаргу посла Луцького з приводу незатвердження статуту товариства і труднощів в його оснуванню, переслану на руки ґенерального секретаря Унії, проф. Рісена, в дні 15. липня п. р., бушім то на день перед внесенням подання на леґалізацію статуту. (Текст тої останньої заборони подаємо окремо.).

Основателі названого вище Т-ва імовірно будуть оспорювати згадане рішення відкликом. Тут слід зазначити, що на терені Польщі істнує кілька польських товариств приятелів Ліґи Націй і оснування дальших таких орґанізацій не заборонено з огляду на „колізію“, згадану в двох останніх рішеннях воєвідства, якої зрештою закон про стоваришення з 1847 р. не передбачує. Закид нельояльности посла Луцького, яка полягає в написанні „скарги“, лишаємо послові Луцькому до відповіди. Тут зауважимо тільки, що зголошено оснування останнього Т-ва не 12. VII. п. р., а 12. XI. п. р. Також зауважимо, що попередні рішення воєвідського уряду у Львові були виготовлені в польській і українській мові, а останнє рішення подано вже тільки у польській мові. Врешті зазначуємо, що нашим завданням в отсій статті є представити тільки історію оснування Українського Товариства Ліґи Націй в Польщі по нинішній день. Писати коментарі до поданих вище рішень не вважаємо доцільною річю.

Д-р Ол. Марітчак.

ДОКУМЕНТ ЧАСУ.

Lwowski Starosta Grodzki.
L. St. Og. 251. We Lwowie, dnia 7. grudnia 1931. r.
Lwów-miasto stowarzyszenie Ukraińskie T-wo pokoju i pracy na rzecz Ligi Narodów w Rz. Polskiej — zakaz.

Do
Ukraińskiego T-wa Pokoju i Pracy na rzecz Ligi Narodów w Rz. Polskiej
na ręce P. D-ra Aleksandra Mariticzaka
we Lwowie
Rynek l. 15.

Wykonując reskrypt Urzędu Wojewódzkiego z dnia 3. 12. 1931 r. L. BP. 705/Stow./31 r. zakaz— przesyłam 3. egzemplarze statutu z tem, że Urząd Wojewódzki nie może przyjąć do zatwierdzającej wiadomości zgłoszenia o zamiarze założenia projektowanego stowarzyszenia i w następstwie tegoż na mocy § 6. ustawy z 15. listopada 1867 Dz. ust. p. Nr. 134 zakazuje zawiązania tego stowarzyszenia według osnowy załączonego zarysu statutu, ponieważ na terenie Rzeczypospolitej Polskiej istnieje już stowarzyszenie pod podobną nazwą z siedzibą w Łucku i filją w Warszawie z prawem zakładania filji na obszarze całego Państwa oraz, że rzeczone stowarzyszenie zgłosiło przystąpienie do Federacji towarzystw przyjaciół Ligi Narodów.

Ze względu więc na identyczne cele oraz podobną nazwę istniejącego już stowarzyszenia i posiadającego statutowe prawo rozwijania działalności we wszystkich Województwach, oraz także cele i nazwę projektowanego stowarzyszenia — mogłaby powstać kolizja między obu stowarzyszeniami, co w konsekwencji utrudniłoby władzy wykonywanie ustawowego prawa nadzoru nad działalnością stowarzyszenia.

Ponadto założyciele stowarzyszenia nie dają dostatecznej gwarancji lojalności wobec Państwa czego dowód choćby w skardze posła Łuckiego na władze polskie, że nie chcą zatwierdzić statutu stowarzyszenia i że robią trudności, przesłanej na ręce sekretarza generalnego związku międzynarodowego dla Ligi Narodów Pana Ruyesse — na dn. 15. lipca br., a więc na dzień przed wpłynięciem wogóle podania o legalizację statutu do biura podawczego Urzędu Wojewódzkiego.

Od tego orzeczenie wolno wnieść odwołanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które należy podać do Urzędu Wojewódzkiego w ciągu 14 dni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia.

Projektowane stowarzyszenie nie może rozpocząć swej działalności, jak długo prawnie nie istnieje.

Lwowski Starosta Grodzki:
підпис нечиткий.

załączniki

Ірляндія хоче відірватися від Анґлії.

ДЕБЛІН 11. XII. ПАТ. Промовляючи з приводу недалекої виборчої кампанії, Де Валера висловив думку, що будучність Ірляндії лежить у цілковитому зірванні всяких звязків з Великою Британією. Ірляндські республиканці не признають ніякого підданства ні у відношенні до Анґлії, ні до її короля і прямують до знесення присяги королеві на вірність.

В справі устійнення товарової тарифи.

ВАРШАВА 11. XII. ПАТ. В днях 10. і 11. п. м. радила у Варшаві польсько-югославянська залізнича конференція в справі устійнення безпосередньої товарової тарифи між Польщею і Югославією. В нарадах, що мали характер початкової конференції, брали участь представники Німеччини, Югославії, Румунії, Угорщини й Чехословаччини.

„Конскрипція має дати правдивий образ...“

(Звідомлення з місць.)

ЛЬВІВ.

Довідомляють нас, що на *Городецькому передмісті* в районі ч. 894 (вул. Травґута) конскрипційний комісар п. Шнайдер не хотів видавати двомовних аркушів, а як де такий аркуш і видав, то не дозволив його виповнити в українській мові, бо, мовляв, він по українськи читати не вміє.

ЛЬВІВЩИНА.

З *Голоска Великого біля Львова* повідомляють нас, що там від ранку 9. ц. м. ходили по домах конскрипційні комісарі з одними тільки польськими аркушами. На домагання двомовних аркушів вимовлялися тим, що, мовляв, у Голоску Вел. польська більшість, а в таких місцевостях нібито можна вживати тільки польських аркушів. Українські громадяни відмовили своїх зізнань і підписів.

В *Новому Селі, пов. Львів*, на домагання двомовних друків давали лиш польські. Протести населення нічого не помагали.

Те саме було в *Ляшках Мурованих*, де наше населення, не зважаючи на енерґічні домагання двомовних друків не дістало.

В *Солонці біля Львова* ходили описувати населення польські студенти, уроженці Сокільник. В мішаних подружах, не зважаючи на протести, записували всіх поляками.

БРІДЩИНА.

Докладних відомостей з цілого повіту ще не маємо, але ті, що є під рукою, позволяють заключувати, що в нашім повіті українців зовсім поминено при номінації конскрипційних комісарів. Отже перепис переводять виключно поляки. В селі Чехах іменували комісарями тільки учительок (польок) і якогось кольоніста. „Щоб хоч одного нашого бодай про людське око вибрали, де там! Все своїх — бо хочуть по свому писати“ — казав нам з оґірченням тамошній господар. І таке оґірчення слідно в цілому повіті

ГАЛИЦЬКА ОКРУГА.

При списі населення майже у всіх селах виказали наші люди велику, просто подивуґідну свідомість під національним оглядом. Одначе скрізь переписні комісарі допускалися зловживань. Щоби не бути голословними, подаємо факти з місць, підтверджені свідками.

Залуква: Постерунок поліції в Галичі усунув всіх громадян, які мали товаришити списовим комісарям як свідки. Розуміється, поліція причин усунення не подала. Згаданих свідків вибрала і приділила громадська рада, а поліція в останній хвилині їх усунула; усувала також декілька разів і тих громадян, яких собі сама підібрала, бо вони були для неї „невідповідні“.

Блюдники: Учителька Рокіцька на домагання громадян не хотіла ніяк вписувати української мови, як матірньої. Скрізь вписувала на горі дрібонькими буквами „український“, а на долі „руский“. Не помогли нічого домагання громадян. Багато громадян відмовило підпису під аркушем, а багатьом не давала навіть до підпису. Другого дня взяла до помочі місцевого постерункового, ходила скрізь по хатах та домагалася підпису. В хаті Михайла Теслюка в часі суперечки, яка має бути вписана мова, постерунковий заявив: „Що вам на тім залежить, яка буде мова? Уряд, як схоче, то зробить з вас у воєвідстві чи в міністерстві всіх русинів. Уряд зробить, що схоче.“ Згадана учителька при помочі поліції хотіла натиснути на громадян, щоби підписували невірно виповнені друки.

Тустань: Командант поліції в Медусі напередодні перепису усунув усіх громадян, які мали ходити з переписними комісарями, а яких назначила громадська рада на свідків. Причини не подав. Громадяни домагалися масово вписування української мови, як матірньої.

Семиківці: Місцевий учитель Сікора, як переписний комісар, не виповнював в аркушах матірньої мови. Всюди давав риски. Громадяни відмовили підпису на аркушах. Сікора грозив поліцією, арештами і гривною. Аркуші забирав непідписані, бо громадяни відмовили підпису.

Межигірці: Місцевий учитель не виповнював двомовних аркушів по українськи, мовляв: у ночі прийшла телеграма (звідки?), щоби по українськи друків не виповнювати. Свідків поліція усунула.

Дорогів: Постерунок поліції усунув усіх свідомих свідків, не подаючи причини. Громадяни зажадали вписування української мови. Приходило з поліцією до вічних суперечок. Учительки, як переписні комісарі, замість свідків забрали з собою шкільних дітей. Село виказує повну карність і солідарність. Вечором того самого дня постерунковий робив у кооперативі провірку, чи все в порядку.

Колодіїв: Управителька школи Корпакова не виповнювала двомовних друків. З домагань громадян нічого собі не робила. Помагав їй постерунок поліції.

Селища: Переписний комісар Воробкевіч, урядовець староства в Станиславові, переводив перепис у громадській канцелярії. Нікому не давав питання, яка матірна мова і писав „руска“, а не „українська“. На домагання громадян писав щойно пізніше на горі українська, а на долі „руска“. При тому громадянам, що домагалися вписання української мови, як матірньої, грозив: „Умієш казати українська мова, а позички до староства не маєш чим віддати.“ На це є свідки.

Кримидів: Свідків усунув постерунок поліції, громадяни домагалися виповнювання двомовних друків по українськи. Комісар відмовив, а тоді селяни відмовили підпису. Комісар грозив поліцією.

Кінчаки Нові: Переписні комісарі не виповнювали двомовних друків, заявляючи, що по українськи виповнювати не вільно.

Кінчаки Старі: Учителька Цешановська Стефанія не виповнювала двомовних друків і говорила, що не вільно по українськи виповнювати. Дітей римо-кат. (з першого подружа), не зважаючи на спротив батька, записала як поляків. Батько відмовив підпису.

Звіт з інших сіл подамо.

Протирелігійна аґітація в Радянщині.

МОСКВА, 11. XII. ПАТ. У звязку з недалекими Різдвяними святами орґанізація безбожників розпочала в цілому краю живу діяльність в робітничих середовищах і по селах. Спеціяльні бриґади безбожників аґітують проти святкування Різдва Христового та щоби зарібки за працю у святочні дні віддати за ріжні цілі, між іншим на протирелігійні товариства.

Гувер за продовженням мораторії.

ВАШИНҐТОН 11. XII. ПАТ. Президент Гувер зазначив у своому відручному письмі до конґресу в справі мораторії, що є дуже побажаним, щоби перед 15. грудня ц. р. голосовано над законом, який уповажнює уряд відложити всякі сплати, які належаться Зединеним Державам, на час одного року, значить, до 30. квітня 1932, та передбачує, що відложені сплати будуть вирівнані частинно на протязі 10 років, почавши від 1. липня 1933.

Кріваві бійки в Берліні.

БЕРЛІН 11. XII. ПАТ. Вчора вечором в околиці шлеського двірця прийшло знову до крівавих сутичок між ґітлерівцями й комуністами. З обох сторін падали револьверові стріли. Кілька осіб потерпіло тяжкі рани. 80 учасників бійки арештувала поліція.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 13. ГРУДНЯ 1931.

МИХАЙЛО ПОСАЦЬКИЙ. 2)

ТОЛЄДО.

Враження з Еспанії.

Пустеля. — Вітраки. — Ріка Тахо. — Арабський світ. — Самотні вулиці.

Куди глянеш, довкола степ. Земля спалена жаром сонця, червона, жовта іноді сіра. Ніякого життя. Ніякої деревини, ніякої рослини. Тільки на північнім заході в віддалі маячить щось ніби зеленого. Це Веґа, поле покрите тут і там якоюсь марненькою травицею. Позатим така пустеля, що душа забуває за світ і за людей, за все, що з життям звязане, за все добре, погане і гарне, а стає без бажання. З сонця спливає на ту горіючу землю не то спека, не то жар, а просто огниста хвиля, яка незвичній людині не дозволяє якслід галок зібрати. Все залите світлом. Світло є тут чимсь конкретним, матеріяльним, таким, чого можна майже діткнутися. Предметів не видно, вони тут зайві, здається, що вони лише на те, щоби на них зупинялося світло.

Тут кожна річ перестає бути матерією, а стає в тім морі світла абстракцією, уявою, якоюсь несамовитою, завішеною між землею і небом. Здається, золото, мідь, кров спливає з неба і обливає всю землю. Все видається фантастичне і це слово „фантастіко“ є в еспанців часто на устах. Та що ми справді на землі, і що тут також десь мешкають люди, це нам пригадують роскинені сям і там вітраки, які ген-ген сіріють, маячуть несамовитими обопоками. Це ті вітраки, з якими боровся Дон Кіхот власне на тих степах. Нагло, без підготування, якби чародійною рукою з нутра землі викинена виринає висока ґранітова скала, а на ній море з блискучих дахів: це доми згуртовані ґусто довкола одної високої вежі, що сторчить високо до неба.

Це місто Толєдо зі своєю катедрою. Де тут узялося місто серед такої розпаленої, як червоне залізо, пустарі? Ніщо в краєвиді в сусідстві не вказує на те, що тут можемо мати до діла з оселею людей. Ще ми не охололи з того враження, аж ось нова несподіванка: стаємо над безмежною пропастю. Є це річище ріки Тахо, яка з трьох боків обливає місто. Глубінь непроглядна, береги високі, стрімкі, сам ґраніт. Глянути вдолину — темно, лиш чути, як вода шумить. Треба довший час вдивитися, щоби побачити, як вона поволі пливе. Поволі, бо тут, в Еспанії, здається, все має час, природа і люди.

Тут люди ніколи не спішаться, а це наше вбийче гасло: „час це гроші“ тут невідоме. З темнотою, яка виповняє страшну прогалину між ґранітовими берегами, бореться надаремне сонце. Довкола топимося в морі світла, одначе це світло не в силі розяснити темноти в долині. Тяжкий, старий, бо ще з арабських часів міст (міст Алькантара) веде до самого міста. Входимо через браму на другий беріг ріки, до міста і чуємо, що за нами, за нашими плечима ми полишили дійсність, а входимо миттю в середньовічні часи, в життя недійсне, в життя уяви, в світ романтики, в світ арабських казок і оповідань з тисяча і одної ночі.

Так, як араби колись полишили це місто, втікаючи перед еспанцями, таксамо залишилося досі, з усіма арабськими кручеными вуличками і вуличками, домами і мошеями. Ходиш по тих вулицях, на арабський спосіб так сплетених, що не можна ніяк дошукатися ні початку ні кінця, і здається, що поза кожним углом скрита якась тайна, щось несамовитого, що промовляє незрозумілою, таємною мовою.

Ось тут, здається нам, відбувалася неодна з тих дивоглядних романтичних подій, про які оповідають нам численні еспанські перекази з часів боротьби з арабами. Ось там з того балькону глядить на нас закрита вельоном сеньоріта, що стримує в собі биття серця, з огнистими очима, очікує таємного приходу свого милого. Всі доми звернені фронтом не до вулиці, тільки до подвіря, „patio“. Тут довкола фонтанни і серед грядок з квітами проминає родинне життя. На це подвіря можна часом заглянути через відхилені тяжкі дубові двері, оковані залізом, окрашені арабськими символами: підковами або жолудю. Так і чути, як якась таємність віє на нас зпоза тих дверей. Вулиці темні, хоча довкола світло розлите, а вузькі такі, що еспанці, діставши їх у спадщині по арабах, повижолоблювали по боках у мурах домів глибокі рови, щоби пристосувати їх до колового руху. Але таких вулиць заледви кілька. Бо і який-же тут рух? Нікого не видко. З колишнього числа мешканців лишилася ледви десята частина. Ідеш і чуєш відгомін своїх кроків. Пустеля така сама, як довкола міста. Часом лише стрінеш якогось священика або черця, що спішиться, якби його Бог кликав; часом якогось чужинця-туриста, який зі здивуванням споглядає на тебе, живого чоловіка. Якою лише вулицею пустишся, завсіди вийдеш до якоїсь церкви.

(Продовження буде)

Допоможіть безробітним і вбогим!

У Львові заснувався Український Комітет Допомоги безробітним і вбогим. Він остає під патронатом Андрея Шептицькоого, митрополита у Львові, д-ра Григорія Хомишина, епископа в Станиславові, д-ра Йосафата Коциловського, епископа в Перемишлі. Адреса: Львів, вул. Кілінського 3. Управа бюра: 1) през. Вол. Децикевич, як делеґат Митр. Орд. Львів, 2) о. крил. В. Лициняк, як делеґат Еп. Орд. Станиславів, 3) о. Лучинський Йосиф ЧСВВ. Перемишль.

Обсяг ділання бюра такий: 1) укладає плян і реґулямін акції для всіх 3-ох епархій, 2) веде енерґійну і живу пропаґанду при помочі друкованого слова (через часописи, летючки і ін.), 3) подбає за нотифікацію ЦРК. у всіх воєвідствах, 4) полагоджує конечні інтервенції у властей, 5) пильнує узгіднення акції у всіх 3-ох епархіях, 6) піддержує звязок з воєвідськими Комітетами допомоги безробітним у Львові, Тернополі і Станиславові, 7) надвижку зібраних жертв передає по порозумінню з воєвідськими комітетами туди, де покажеться потреба, 8) служить радою Епархіяльним Комітетам, 9) одержує від них інформації про стан акції в епархії.

Поділ: Комітет має 3 відділи, а саме: 1) Український Комітет Допомоги безробітним і вбогим у Львові. 2) Український Комітет Допомоги безробітним і вбогим у Станиславові. 3) Український Комітет Допомоги безробітним і вбогим у Перемишлі.

Б) Йому підлягають: а) Повітові Українські К. Д., б) Парохіяльні У. К. Д.

На чолі **повітового** У. К. Д. стоїть особа, покликана Ординаріятом. Цей Комітет є обовязковим органом. Голова запрошує собі до помочі 5—7 осіб. Комітет має обовязок: 1) провірити, чи повстали в повіті парохіяльні У. К. Д., евентуально поурґувати створення їх, в данім разі повідомити про перепони У. К. Д у Львові, 2) інтервеніювати у старостві, якщоб члени парохіяльного комітету стрічали перепони в своїй праці, 3) здавати звіт У. К. Д. у Львові про стан акції в повіті, 4) мати місце на склад жертв в натурі.

В **парохіяльнім** У. К. Д. проводить місцевий о. душпастир (чи його сотрудник). Він покликує до помочі потрібне (залежно від численности парохії) число осіб, мущин і жінок, які мають зайнятися акцією у громаді.

В **дочерних** мають повстати філіяльні У. К. Д. Їх обсяг ділання: 1) приймати жертви в грошах і в натурі, як також переводять у громаді збірку жертв в натурі і готівці, 2) рішають під проводом голови комітету про висоту допомоги місцевим безробітним і потребуючим доконче помочі, 3) надвижку відставляють до повітового У. К. Д., 4) ведуть точний виказ зібраних жертв і допомог, який підписаний всіми членами комітету має перехований в парохіяльних актах; відпис такого виказу пересилають до У. К. Д. у Львові.

Схема організації У. К. Д. для міста Львова (евент. і для інших більших міст): Склад комітету: голова: Преосв. еп. Никита; члени: духовний представник кожної парохії (10) і довільне число світських осіб (жінок і мущин) з кожної парохії. Комітет ділиться на **секції:** а) збіркову, б) запомогову і в) правної поради. Щодо збірок, то треба оголосити в церквах (і часто пригадувати), щоби парохіяни приносили жертви до бюра; крім цього треба ходити за жертвами по домах і ті члени мусять мати леґітимації. Щодо запомог, то є особи, які находяться в крайній нужді, а не прийдуть самі за підмогою до бюра (напр. хворі, або такі, що стидаються витягати руку), — таких треба відвідати і прийти їм з поміччю.

При воєвідстві повстав вже Комітет допомоги безробітним і місто Львів зорґанізувало такий Комітет в маґістраті.

Староства наложили вже на громади обовязок зложити по 20 зол. на цю ціль, а також будуть стягати жертви в натурі.

Треба подбати, щоби оба згадані комітети при розділі підмог брали під увагу також українських безробітних.

У. К. Д. для міста Львова повинен мати окреме бюро і постійно урядуючого члена.

Український Комітет Допомоги безробітним і вбогим у Львові. Склад Комітету: голова: о. д-р Іван Бучко, епископ-помічник, заст. голови: през. Володимир Децикевич; члени: Никита Будка, епископ, о. протоігумен Решетило Степан ЧСВВ, о. візитатор Схрейверс Йосиф ЧСС, о. ігумен Шептицький Климентій, студит, дир. Бабій Іван, Бачинська Ольга, о. мітрат Войнаровський Тит, Гординська Олена, о. Горникевич Теофіль, Дзеровичева Наталія, дир. Заячківський Микола, през. Каратницький Модест, радн. Кокорудз Ілля, дир. Колтунюк Ярослав, о. д-р Конрад Микола, ред. Кузьмович Володимир, пос. д-р Левицький Дмитро, о. Лициняк Василь, пос. Луцький Остап, о. д-р Маркевич Йосафат ЧСВВ, сен. Павликовський Юліян, о. прал. Пясецький Олексій, Раковська Софія, дир. Сінґалевич Володимир, Сковронський Лев, Тишинська Евстахія, д-р Федак Степан, ред. Целевич Володимир і Шепарович Олена.

Адреса бюра: Львів, вул. Кілінського ч. 3.

Обсяг ділання: 1) видасть поклик негайно створити в епархії повітові і парохіяльні комітети та повести акцію по думці реґуляміну, виданого центральним бюром, 2) приймає звіти від повітових і парохіяльних комітетів, 3) інформує центральне бюро про стан акції в епархії, 4) надвижку зібраних жертв зголошує і передає до центрального бюра.

Діловий Комітет (У. К. Д.): 1) еп. д-р Іван Бучко, 2) през. Децикевич, 3) дир. Бабій, 4) ред. Кузьмович, 5) о. Лициняк, 6) о. д-р Маркевич, 7) Филипович Іван (представник кооперації), 8) ред. Целевич, 9) п. Раковська, 10) п. Гординська.

—o—

На медичний факультет прийняли двох українців!

Новий спосіб „нумерус клявзус“ для українських студентів. — Фаворизування москвофілів: на 10 „русских“ — 2 українців!

У „Студентському Шляху“, ч. 7—8, за листопад і грудень 1931. у звідомленні зі Загальних Зборів „Медичної Громади“ читаємо між іншим таке: „Число членів Т-ва, а тим самим число українців на медичному факультеті львівського університету, щораз меншає“. Дальше слідує статистичний список, з якого довідуємося, що коли попередніми роками принимали на медичний факультет пересічно 18—14 українців, себто около 10 прц. всіх прийнятих, то цього року прийнято тільки 2-ох (читай: двох!) українців.

До цього, просто неймовірного факту, дістаємо слідуючі коментарі. Щодо віросповідання, то греко-католиків і цього року прийнято около 10 прц., але між тими греко-католиками находиться аж 10 „русских“, а тільки 2 українців. Коли попередніми роками на загальне число 18—14 греко-католиків було тільки 2—3 „русских“, то цього року маємо відворотну пропорцію. З цього виходить, що принимали спеціяльно тільки тих, які у вписовій карті, в рубриці „народовосьць“ писали „руска“ а може й „польска“. Зате з тих, що подали народність українську, прийнято тільки 2-ох, дарма, що мусіло бути таких досить багато, бо в самій „Медичній Громаді“ зареєструвалося 39-ох петентів.

Дальше читаємо таке: „Отже коли так далі піде, то за 4-и роки остане в Т-ві 20 членів“. Ми від себе можемо тільки додати, що того роду фаворизування „русских“ і інших „русинів“ не тільки грозить упадком Т-ву „Медична Громада“, але є справою загального характеру: чому і відколи це власти медичного факультету є покликані вести спеціяльну москвофільську політику Анджея Потоцького і чому супроти українців загострено „нумерус клявзус“?

Звертаємося до університетських властей звернути увагу на цю аномалію, що панує на медичному факультеті, і покласти край політичним махінаціям, які компромітують той факультет і цілий університет.

—o—

Волять крізу і революцію.

На засіданні політичного бюра в Москві, на якому Літвінов реферував актуальні справи закордонної політики, забрав голос Сталін, виголошуючи сензаційну промову. Радянська дипльоматія, говорив він, повинна протидіяти переговорам про зменшення воєнних відшкодувань Німеччини, бо порозуміння в справі відшкодувань було би важним зміцненням капіталістичного ладу в Німеччині, а рівночасно причинилосяб до зменшення світової господарської крізи, що знову зменшило би вигляди комуністичної революції.

ОСТАННІ ВІСТИ

ЗАЛЄСЬКИЙ В АНГЛ. КОРОЛЯ.

ЛЬОНДОН, 11. XII. ПАТ. Король приняв нині на авдієнції мін. Залеського. Король інформувався в Залеського про польські справи, питався про президента та марш. Пілсудського. Опісля Залеський розмовляв в амбасаді з журналістами. На сніданні у льорда Рідінґа крім Залеського був і амб. Скшинський, представники анґл. госп. світа й ін. Після сніданія був Залеський в Остена Чемберлена, який звихнув собі ногу. Потім приняв на авдієнції рум. посла Тітулеску.

В польській амбасаді уладив амб. Скірмунт равт із нагоди побуту Залеського. Було ок. сто осіб, представників політичного, господарського та товариського світа Льондону.

Залеський сказав кореспондентові ПАТ-а: Відвідини дали мені нагоду зійтися з представниками членів анґл. уряду. Я мав теж честь бути на авдієнції у Його Кор. Величности короля Юрія. У розмовах я переконався, що з боку міродатних анґл. чинників справи, які торкаються Польщі, стрічаються із зацікавленням та зрозумінням. Мої відвідини дали теж нагоду вияснити взаїмні погляди на важні міжнародні справи.

НАДУЖИТТЯ У ЛЬВІВСЬКІМ СУДІ.

У львівському окр. карному суді викрили надужиття, яких допустилися касові службовці. Арештували секретаря того суду Дембеца і секретаря цив. окр. суду Яросевича. Тепер арештували ще й службовця суд. рах. відділу, Беднарського. У звязку з тими надужиттями приїхала з мін-ства справедливости слідча комісія й почала вже слідство.

ЕКСПОЗЕ МІН. БЕНЕША.

ПРАГА, 11. XII. ПАТ. Мін. Бенеш виголосив експозе в бюдж. комісії сенату. Ствердив, що треба заключити торг. і госп. умови з Францією, Італією, Німеччиною. ЧСР. готова до такої співпраці. Гостина югосл. мін. Марінковича у Варшаві була куртуазією, всеж є вона й доказом співпраці між Польщею й Югославією, що для ЧСР може бути корисне.

ЗАПРИСЯЖЕННЯ ЗАМОРИ.

МАДРИТ, 11. XII. ПАТ. У парляменті в присутності членів уряду, дипл. корпусу, парляментаристів і численної публики заприсягли през. Замору. Присутні кричали: „Хай живе Еспанія, хай живе республика!“ Замору декорували теж великою стяжкою ордеру Ізабелі Католички. У місті святочний настрій. Замору витали одушевлено на вулицях.

ДИМІСІЯ ЯП. КАБІНЕТУ.

ТОКІО, 11. XII. Кабінет подався до димісії. Крізу прискорили радше, мабуть, фінансові і господарські причини, ніж дипльоматичні. Ніякої зміни курсу політики не передбачують.

СМЕТОНА ЗНОВУ ПРЕЗИДЕНТОМ.

КОВНО, 11. XII. ПАТ. Збори електорів і членів парляменту вибрали знову президентом Литви Сметону. Крім його кандидатури не було іншої.

ТРУП ПОСЛА НА ЗАЛ. ШЛЯХУ.

БЕРЛІН, 11. XII. ПАТ. Біля зал. шляху коло Віцу найшли трупа пруського сойм. посла Леонарда (госп. партія). Він їхав із Піли до Берліна. У сепаратці найшли його черевики, пальто, капелюх і палицю.

—o—

Біржа.

Збіжжя.

Пшениця двірська 24.25—24.75, пшениця збірна 25.25—25.50, жито збірне 22—22.50, жито одноціле 21—23, ячмінь на мливо 24.50—24.75, ячмінь броварний 19.25—20, овес замоклий 16—16.50, овес гал. 21—21.50, фасо 3—3.25, бараболя пром. кукурудза рум. 20—20.50, горох Вікто 25—26, фасоля краса ля біла 18.50—20.50, вика 22—23, бобик 26—27, горох полевий 9—10, ріа 30—32, сіно прас. 22—22.50, вика сіра гречка чорна 18—19, 17.50—18, гречка пастівна 4.50—5, солома прас. 34—36, рапак мливо 18—18.50, льон 37—39, сім'я конопл. 43—45, просо оз. 31—32, крупи греч. 35—37, [illegible] 83.50—85.50, мак синій 19.50—20, [illegible] 160, макуха льн. 25—26.

Союз Українок про український промисл.

Постанови Загальних Зборів Союзу Українок про підтримку українського промислу зорганізованим жіноцтвом.

Українське життя стоїть під сучасну хвилину під знаком українських економічних та промислово-торговельних установ, кооперативного та приватного характеру. Промисл і торговля мають дати пристановище українським працівникам, які не мають доступу ні до державних, ні до самоуправних установ, мають дати заробіток українським робітникам і робітницям, мають стати трівкою основою дальшого розросту нашого всенародного життя.

Ця розбудова економічного життя нації мусить відбудуватися зусиллями всіх кругів суспільности. У перших рядах мусить станути зорганізоване українське жіноцтво й перебрати на себе львину частину пропаганди та праці.

Останні Загальні Збори Союзу Українок присвятили тій справі чимало уваги, вибрали окрему референтку, яка має перевести плянову акцію на терені цілого краю.

Акція має йти в двох напрямках:

I. Завданням українського жіноцтва є стежити, домагатися і пропаґувати, щоби українські торговельні установи, кооперативні крамниці та приватні крамниці безумовно тримали на своїх складах лише українські вироби, або, коли нема українських, товар з українських гуртівень. На увазі треба мати споживчі товари „Народньої Торговлі", молочні вироби „Маслосоюзу", цукрові вироби „Фортуни Нової", пасту фабрики О. Левицької, мило „Центросоюзу", свічки Котецького, паперці і тутки „Калина" і т. д.

Пропаґандою і громадянською акцією мусимо довести до того, щоби ні одна українська кооперативна крамниця, ні один український купець не смів тримати чужий товар і щоби був морально звязаний підтримувати лише українські вироби.

II. З другої сторони завданням українського жіноцтва є перевести плянову акцію серед цілого громадянства, щоби воно уважало обовязком своєї національної чести бути у звязках лише з українськими торговельними фірмами. Акція мусить бути послідовна, мусять бути використані всі засоби гуртової чи одиничної пропаґанди.

Зокрема тепер перед надходячими святами, коли наше жіноцтво робитиме більші закупи, уся енерґія зорґанізованого українського жіноцтва повинна бути звернена на те, щоби ці закупи не були роблені по чужих крамницях, лише в українських.

Щоби ця акція обняла якнайширші круги українського громадянства, треба до неї втягнути всіх байдужих і стоячих осторонь і в тому напрямі ужити всіх впливів і заходів.

Підготовка передсвяточної кампанії повинна негайно зачатися. Підготовка серіозна, плянова й обдумана. Для тієї підготовки повинні бути покликані при кожній філії, кружку чи сфедерованому Товаристві референтки, що занялися би зладженням пляну акції та її переведенням у життя.

Закликаємо ціле українське зорганізоване жіноцтво до праці. Праця буде важка, зокрема в перших початках, але корисний вислід запевнений.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК У ЛЬВОВІ:

Олена Шепарович, містоголова, в. р., *Анна Палій*, господ. рефер., в. р., *Ірена Шахова*, скарбн. в. р.

Львів, дня 10. грудня 1931.

—o—

Гітлер про міжнародню політику.

БЕРЛІН. 11. XII. ПАТ. Гітлер приняв учора в Мінхені представників національ-соціялістів із Чехословаччини. В часі розмови Гітлер зясував політику націонал-соціялістичної партії з особливішим унаглядненням німецько-французьких взаємин. В Анґлії, говорив Гітлер, публична опінія переживає тепер важну метаморфозу. З кожним днем зростає в анґльосаських краях протифранцуський рух. Господарська кріза приневолює інші держави до оборони перед конкуренцією загранищі. В Італії, Анґлії й Америці вкорінюється щораз більше думка, що репарації мусять щезнути. Побоювання загранищі, що ґітлерівці прямують до розвязки справи репарацій в дорозі насильства, є смішні. Не хочемо війни, говорив Гітлер, але домагаємося рівноуправнення Німеччини з іншими народами. Гітлер признає, що в найближчому часі виїде може до до Риму і Льондону. Націонал-соціялісти підготовлюють терен для своєї міжнародньої політики. Гітлер вірить, що незабаром його партія в леґальній дорозі обійме владу в Німеччині. У відношенні до Австрії Гітлер заявив, що його партія висуває принцип самовизначення народів.

Поладнання манджурського конфлікту.

ПАРИЖ. 11. XII. ПАТ. На вчорашньому засіданні Ради Союзу Народів представник Японії зазначив, що приймає проект резолюції з застереженням, що японські сили зможуть перевести всьо потрібне для охорони життя й майна японських горожан перед бандитами, що бушують у Манджурії. Китайський делеґат згодився теж на проект резолюції, заявляючи, що Китай застерігає собі юридичний курс. Зазначив теж, що проектоване поладнання справи не нарушує в нічім права Китаю до відшкодувань та що Китай може удержувати свої військові сили в Манджурії.

Після одноголосного приняття резолюції Радою, забрав голос Бріян, заявляючи, що Рада певна, що війська будуть відкликані якнайшвидше. До згоди на резолюцію прилучився німецький делеґат. Вкінці делеґат Китаю заявив, що ситуація в Чін-Чав нормальна й нема там ніяких приготувань до атаків на японців. На цьому засідання Ради замкнено.

—o—

Гувер про міжнародню політику.

Президент Гувер оголосив нове відручне письмо до конґресу в справі заграничної політики. Президент звертається до конґресу за ратифікацією закону про мораторію, зауважуючи, що була це єдина дорога, щоби запобігти загальн. господарській паніці. Мораторія має на меті привернути рівновагу американським довжникам. Гувер підкреслює з натиском, що є противний проектам счеркнення довгів. Справа відшкодувань є, на його думку, справою, що торкається тільки Европи. Письмо пропонує покликати комісію довгів, щоби вкладила відповідні внесення, якщо покажеться, що положення довжників вимагає признання їм полекш. Щодо конфлікту в Манджурії Злучені Держави обстоюють пошанування незалежности Китаю й підтримують Союз Народів у поладнанні манджурського конфлікту. В урядових колах уважають виступ Гувера підтримкою французької тези, на основі якої всякі ревізії репарацій можливі при одночасному зменшенні воєнних довгів.

Німеччина домагається счеркнення репарацій.

Канцлер Брінінґ зложив 10. ц. м. довшу декларацію, призначену для загранищі, в справі останнього декрету. Було би дивним, заявив канцлер, якби з 17 тяжких років, які переживає Німеччина, не витворився в народі рух, репрезентований ґітлеризмом. Однак у розвитку ґітлеризму є богато 50 прц. вини загранищі. В останньому часі ми мусіли робити ненормальні зусилля в господарській праці й рішилися на небувалий крок. Наказали примусове обниження процентової стопи. На цей крок ми зважилися з острахом, цей факт є майже новий та в історії новочасного господарства досі непрактикований. Щодо репарацій, то Німеччина платила їх досі довгами, затяганими за границею. Репарації можна платити тільки товарами, що довели би Европу до господарської руїни. Брінінґ закінчив свою промову запевненням, що світ мусить переконатися, що основною умовиною виходу із кризи є счеркнення репарацій.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Замора президентом Еспанії.

МАДРИД 11. XII. ПАТ. Вчора вибрано президентом еспанської республики Замору, що виконував досі в заступстві обовязки голови держави. За його вибором упало 362 голосів, білих карток було 35, не голосувало 56. На пятьох контркандидатів Замори впало ледви 13 голосів.

Бріян інформується про Німеччину.

БЕРЛІН 11. XII. ПАТ. Французький міністр закордонних справ Бріян приняв вчора німецького амбасадора фон Геша, що поінформував його про політичне положення в Німеччині.

Похорони бл. п. Івана Кохановського.

8. грудня ц. р. відбулися похорони бл. п. Івана Кохановського, б. посла до Галицького Сойму, б. судді у Станиславові, а безпосередньо перед смертю адвоката в Богородчанах, на Янівський цвинтар у Львові. Смерть Покійного наступила несподівано і тому львівське громадянство не мало змоги підготовити як слід похоронів. Невеликий гурток членів родини Покійного, знакомих і небагатьох представників наших установ супровожав Покійного на місце вічного спочинку.

Над могилою попрощав Покійного іменем Союзу Українських Адвокатів у Львові д-р Ол. Марітчак, який у прощальній промові зазначив заслуги Покійного на полі громадянської праці, підчеркуючи чисту і хрустальну постать Покійного, як тихого, одначе дуже цінного робітника на народній ниві. — З правдивим жалем покинули присутні свіжу могилу одного з найкращих громадян Галицької Землі.

НОВИНКИ

— **В день св. Андрія (неділя 13. грудня),** як у день імянин Вспреосв. Митрополита Андрія відправить у 10. год. ранку в архикатедральній церкві св. Юра Преосв. епископ-помічник Іван Архієрейське Богослуження на інтенцію якнайскорішого видужання недужого Митрополита. — При цій нагоді ділимося з нашими читачами інформаціями про теперішній стан здоровля Митрополита. Він з дня на день поправляється так, що є надія, що в часі Різдвяних Свят Вспреосв. Митрополит зможе вже відправляти Богослуження в соборі.

— **Концерт у день імянин Митрополита Шептицького** улаштовують учениці гімназії СС. Василіянок в суботу, 12. грудня ц. р. в 6. год. веч. в салі гімназії при вул. Длугоша ч. 17-а. Вступ лише для запрошених — за добровільними датками.

— **Недільні вистави „Цвіркуна“.** В цю неділю (13. ц. м.) дає Львівський Український Театр „Цвіркун“ дві вистави: в год. 3.30 попол. народню песу Манька в 5 діях „Нещасне кохання“, а в год. 7.30 веч. муз. сатиру в двох частях і 14 точках „1+1=3“. Тому, що дві останні вистави „Цвіркуна“ у Львові були відкликані наслідком гостини театру ім. Тобілевича, управа театру сподіється, що на недільні вистави українська публика явиться громадно і виповнить салю при Стрілецькій площі по береги.

— **Дивна ревізія.** 25. листопада ц. р. придержав поліцай зі Зборова ч. 1641 о. Ярослава Муровича з Сервірів, коли він висідав із львівського поїзду та завів його до стацийного уряду. Там перевів ревізію у присутности якихсь типів. На домагання о. Муровича виявити причину й мету ревізії та показати дозвіл влади поліцай відповів з кпинами, що дозволу не потребує та „дзяла ве власним закресе“. Це було в ночі й небезпечно було протестувати, о. Мурович піддався ревізії. Чого шукали невідомо; подержали, побавилися й відпустили. Чи це по закону — довідаємося; який висновок зробить з тієї дивної ревізії — вища влада.

— **Гасло та діло — „свій до свого“.** З актів міського городського суду у Львові: позовник: СС. Василіянки, власник будинку при вул. св. Марка ч. 20 — до рук адвоката Володислава Ґелертера у Львові — пізваний: Филип Чех у Львові, вул. св. Марка 20. Судове виповідження ч. XXI. 634/31.

— **З краєвої хроніки.** У складниці електричного знаряддя у Львові (Сапіги 41) пожежна сторожа загасила пожежу; шкода сягає 2000 зол. — Львівські злодії з розмислом підпалили горище дому при вул. Джерельній 8, але злодій Шая Ґаревич попав із клунком білля в руки наляканих мешканців. — Слюсар Ст. Загородний у Львові при Бальоновій вулиці 5. намагався отруїтися з невідомої причини. — У селі Дубю, брідського повіту згоріла недавно клуня варт. 2895 зол., обезпечена на 2.130 зол., — Гриця Бабяка. Поліція виготовила на нього карне повідомлення, що він підпалив клуню, щоби одержати асекураційну премію. — У Вишнівчику, підгаєцького повіту, згоріли господарства Софії Свершко та Івана Рачка варт. 5000 зол. — У Сковятині, борщівського повіту, помер Гриць Цимбалюк; його покусав перед 3-ма місяцями скажений пес. — У бориславській області добули в листопаді 2797 цистерн нафтяної ропи. — Поліція веде слідство, щоби вияснити підложжа смерти Авраама Орінґера та його жінки Сари; їх найшли з підрізаними горлами у власному мешканні в Олїїві біля Королівки.

— **З усеї Польщі.** Перед окружним судом у Варшаві почався процес 6. урядовців маґістрату під замітом зловживань на 119.000 зол. — Варшавська поліція арештувала призванневого танцюриста Якова Дедерку за крадіж чеків у граф. Браніцької. — На кордонному відтинку Ольковичі, виленського повіту, перейшов із червоного раю до Польщі православний священик Теодор Шипіта з дружиною, дочкою та сином; рівночасно перейшов кордон його служниця теж з сімею. На відтинку Раків пройшло кордон 12 селян за збіжам. — Маршал шлеського сойму Вольни впав зі сходів і поломив собі ребра. — У селі Ґутрошеві біля Лодзі укародичі 19-літньої Анни Ясіньовської менували 23-літнього Степана Різку, який звів Анну і не хотів з нею повінчатися. — У виленському відділі „Варшавського Торговельного Банку“ зникла скриночка з 3.000 золотих рублів і 2.000 німецьких марок.

— **Без візи до Італії.** Італійський туристичний уряд повідомляє, що власники польських, чехословацьких, грецьких, румунських і турецьких паспортів мають право на вїзд до Італії без окремої візи.

— **По широкому світі.** У будинку перського парляменту в Тегерані вибухнула пожежа та знищила майже цілий будинок. — Окремий трибунал у Римі присудив 10 комуністів-піємонтців на кару від 4—17 літ тюрми. — Мирну нагороду Нобля на 1931 рік одержали проф. нюйорського університету Н. М. Бутлер та громадянська діячка Ж. Адамс, предсідниця міжнародного Союзу Жінок для мира та свободи.— Пожежа знищила складницю з 30.000 мішків кави в Гаврі; шкода сягає 9 міл. франків. — З рук короля Швеції одержали нагороди Нобля по 173.206 корон за 1931 р. у ділянці медицини Варбурґ, у ділянці хемії Берґіюс.

— **Гостинниця розводу.** К. Вандербільд молодший недавно розвівся з своєю дружиною. Тепер він купив землю у стейті Невада та будує там гостинницю для тих подруж, що хочуть розійтися. Вандербільд приготовляє для них роскішні мешкання, бере на себе всі заходи для одержання розводу. За шеститижневий побут у гостинниці та кошти розводу гості платитимуть 500 долярів.

— **Життя фільмової зірки Анни Май Вонґ.** Анна Май Вонґ родилася в китайській дільниці Льос Анджельос. Її мати мала пральню. Анна Май Вонґ часто ходила з подругами до кіна замість до школи, а мати частувала її за те березовою кашею. У Льос Анджельос замешкав б. протестантський пастор — китаєць Джемс Ванґ, що був актором і збірав китайців-статистів для голівудських виробництв. Одинацятьлітня Вонґ-Лі-Чон (справжнє прізвище артистки) пішла до Джемса Ванґа й він повів її до Голівуду. Там вона виступила кілька разів як статистка, але око режисера швидко замітило її. Вона одержала ролю в фільмі „Червоний свічник“; тоді вона мала 14 літ. Молоду артистку покликав теж Дуґляс Фербенкс для свого „Злодій з Багдаду“. Та маленькі ролі не вдоволили Анни; їй надоїло постійно „вмірати“ на екрані. Після „Вечора в Сінґапурі“ з Рамоном Новарро, „Містера Вю“ з Чанеєм та після кольорової фільми „Мадам Батерфляй“ — Анна відмовилася від „смерти“ на екрані й виїхала до Німеччини. Успіхи на німецькому екрані (сценарії були писані нарочно для неї) зробили своє: Анну Май Вонґ покликали до Льондону. Тут вона виступала в театрі з великим успіхом; її засипували запрошеннями на бенкети, її мешкання відвідували чужинці-туристи. За переклад англійської поеми на китайську мову її вибрали членом поважного англійського товариства письменників. Після Льондону — прийшла знову черга на Голівуд. Але Анна Май Вонґ невдоволена. Вона мріє про поїздку до Китаю й остати там назавжди.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ГРАНД-ГОТЕЛЬ“, комедія на 3 дії П. Франка.

Ця комедія мала великий успіх у Німеччині і діждалася вимкової чести: це буде перша в світі фільма, на якій глядачі, завдяки новому винаходові інжинірів Отта Кантурека та Густава Прайса матимуть враження, що сидять не в кіні, а в вестибулі „Гранд-Готелю“, де йде ця песа. Песа має подих актуальности, бо дає нам зразок сучасного молодого „гохштаплера“, що за 10 шилінгів хоче здобути жінку, довкола якої тупцюють міліонери, ще й хоче пережити ніч як князь. Одним словом: легкий молодець, легка жінка, легка фільософія, і навіть присутність тяжкої фінансієри і дві-три тяжкі ситуації не всилі змінити легкої атмосфери цих комедійних конфліктів. Перспектива арешту за рискові фінансові операції не є нині ніяким лихом, що може висіти над людьми вісним знаком, що може висіти над людьми злобні дотепи без гроша. Отже... йдуть ріжні злобні дотепи на цю тему, деякі навіть дуже вдатні і публика сміється.

Така песа потрібує першорядних артистів. І ті, що ми їх бачили непогані, але таки герой песи, молодець, що з дірою в кишені міліонера, таки конче повинен мати дані на таке рискове баламутство.

м. р.

З судової салі.

НОВА ПОЛІТИЧНА РОЗПРАВА У ЛЬВОВІ.

В понеділок 14. ц. м. зачнеться у Львові перед судом присяглих, як судом делегованим, розправа проти Василя Кисіля і 7-ох інших політичних вязнів з Чистилова, пов. Тернопіль, яких обвинувачує прокуратура в убивстві поліцийного донощика А. Юркова. Обвинуваченних боронять адвокати д-р Шухевич і д-р Шевчук. Розправа розписана на три дні.

КРАКІВСЬКИЙ „КУРЄРОК“ ЗАСУДЖЕНИЙ ЗА БРЕХЛИВІ НАКЛЕПИ.

Ще давніше писали ми, як оригінально заслонювався своїм посольським мандатом начальний редактор краківського „Курєрка“ п. Маріян Домбровський, коли прийшлося йому відповідати за статтю, повну брехливих і зовсім безпідставних наклепів на деяких українських діячів на еміґрації, зокрема на особу гром. Н. Григоріїва з Праги. Цю статтю помістив „Курєрок“ у звязку з протестом нашої еміґрації проти минулорічної пацифікації до Ліґи Націй. Цей протест підписав м. ін. також п. Григоріїв.

Остаточно перед судом у дні 4. грудня ц. р. станув тільки відповідальний редактор „Курєрка“ Станкевич, який боронився тим, що перед друком не читав зовсім інкримінованої статті і тому не може за неї відповідати. Остаточно після переведеної розправи суд засудив його на 100 зол. кари та заплату коштів судового процесу.

Заступав п. Григоріїва д-р Шевчук зі Львова.

СПОРТ.

Гаківка: Україна—Погонь.

Змагання цих дружин у гаківці відбудуться в неділю 13. ц. м. на „Гданську“ (кінець Листопада). В дружині Погоні виступлять самі інтернаціонали, склад дружини України нам невідомий. Зачуваємо тільки, що вислід цих змагань не матиме ніякого значіння, бо і Погонь і Україна залишаться в А-клясі. Початок: год. 12. вполудне.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Андрій Охримович, інжинір хемії, помер наслідком нещасливого випадку дня 1. XII. 1931, проживши 27 літ. Покійний був асистентом на хемічному відділі Української Високої Технічної Школи, колишнім головою товариства студентів політехніки „Основа“ і діяльним членом Верховної Команди в бувшому українському „Пласті“. Була це людина незвичайно талановита, працьовита і характерна, тому в установах, де працював, тішився загальним признанням і симпатією та полишив щирий жаль у всіх, що його знали. В. Й. П.!

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 11. XII. в. р. за масло експортове та десерове прима 3·60 зол., сорту ... літру молока 24—25 сот., літру сметани 1·20 зол., ... 6·00—6·20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Львівський Український Театр „Цвіркун" (саля Ремісничої Палати, Стрілецька площа 7).

Неділя, 13. XII., год. 3.30 попол. „Нещасне кохання" Манька — нар. песа зі співами й танцями в 5 діях.

Неділя, 13. XII., год. 7.30 веч. „1+1=3" — музична сатира в двох частях і 14 точках.

Білети скоріше набувати в Народній Горговлі.

Великий Міський Театр:

Нечинний.

Театр Ріжнородностей:

Субота 12 грудня в год 3·30 попол. „Про сліпого Кавя, Щасливу ворожку та парівну Райських бовів" спец казка.

Субота 12. грудня в годині 7·30 веч. „Гранд-Готель", ком. П. Франк-а.

Неділя 13 грудня в год. 3·30 попол. „Штуба" (ціни знижені).

Неділя 13. грудня в годині 7·30 веч. „Гранд-Готель".

Понеділок 14. грудня в год 7·30 веч. „Гранд-Готель".

——o——

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Світла великого міста" (Чарлі Чаплін).

КАСІНО: „Дитина гріху" (Уолес Беррі).

КОПЕРНИК: Великоміські вулиці".

ЛЕВ: Звукова фільма „Трубадорова пісня".

МАРУСЕНЬКА: „Великоміські вулиці".

МІРАЖ: „Спокуса" (Грета Гарбо), „Слім".

ОАЗА: „Монте Карльо".

ПАЛЯС: Звукова комедія „Геть із коханням" (Ліліяна Гарвей)

ПАН: „Африка говорить", „Мікі Мавс на майші".

ПАСАЖ: „Вічне полумя", „Мистець безсоромности".

ПРОМІНЬ: „Роман із княжною".

СОНЦЕ: „Жінка в тигровім плащі" та комедія „Рай на землі".

СТИЛЕВЕ: „Королева гузарів".

УПХА: „Грв за мущину" Ліліяна Гейд), „Гачний поліцай" (Еді Польо).

ХИМЕРА: „На Сибір" (Смосарська, Бродзіш).

Програма радіо.

Понеділок, 14. грудня 1931.

Ляйпціг (259,3) 19.30 Концерт. **Льондон** (356,3) 23.35 Танкова музика. **Гельсінгфорс** (368,1) 17.00 Флет. **Гамбург** (372,2) 18.55 „Азія — поле боротьби світової торговлі". **Букарешт** (394,2) 17.00 Концерт. **Сотенс** (403,8) 4.10 Комедія. **Берлін** (419) 19.45 Пісні. **Рим** (441,2) 16.00 Народня музика. **Лянґенберг** (472,4) 18.20 Поезії. **Прага** (486,2) 19.20 Чеські пісні. **Міляно** (500,8) 21.00 Виймки з „Пекла". **Брюселя** (508,5) 20.15 „Оборона громадянства перед злочином". **Відень** (516,4) 19.30 Опера. **Рига** (524,5) 15.30 Танкова музика. **Мінхен** (532,9) 19.30 Хор. **Будапешт** (550,5) 21.50 Циганська музика. **Харків** (937,5) 19.00 Література 20.00 Передача з театру. **Ленінград** (1000) 18.30 Концерт. **Калюндборг** (1153,8) 22.15 Ревія. **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 22.35 Концерт.

Вівторок, 15. грудня 1931.

Ляйпціг (259,3) 21.40 Сучасна музика. **Льондон** (356,3) 20.00 Концерт. **Гамбург** (372,2) 16.30 Концерт. **Букарешт** (394,2) 17.00 Румунська музика. **Сотенс** (403,8) 20.00 „Терпіння чи радість праці". **Берлін** (419) 21.00 Оперетка. **Рим** (441,2) 21.00 Концерт. **Лянґенберг** (472,4) „Кримінальна повість". **Прага** (486,2) 19.20 Пісоньки. **Міляно** (500,8) 21.00 Концерт. **Брюселя** (508,5) 13.15 Танкова музика. **Відень** (516,4) 19.45 Концерт. **Мінхен** (532,9) 20.05 Опера. **Будапешт** (550,5) 22.05 Циганська музика. **Харків** (937,5) 16.30, 18.00, 20.00 Концерт. 16.45 Програма для дітвори. **Ленінград** (1000) 17.05 Здобутки техніки. **Осльо** (1083) 22.05 Концерт. **Москва** (1481) 18.30 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 13. грудня 1931.

Львів (380,7) 11.58 Час із Варшави. 20.10 Про погоду дня. 12.15 Концерт. 14.00 „Як виховати добру корову". 14.20 Легка музика. 14.40 „Про що годиться знати". 15.00 Легка музика. 15.55 Для молоді. 16.55 „Здоровляне значіння родинних городів". 17.15 „Польське життя на Шлеську перед століттям". 17.30 Шлеські пісні. 17.45 Концерт. 19.00 Всячина. 19.30 Спортова оповістка. 19.45 „Дірки швайцарського сира". 20.15 **Концерт із Варшави: співає українець Голинський та поляк Урштайн.** 21.45 Літературний куток. 22.00 Спів. 22.45 Спортові новини. 23.00 Танкова музика. Грамофонові кружки: 16.20, 16.55, 19.35.

Понеділок, 14. грудня 1931.

Львів (380,7) 11.40 Перегляд краєвої преси ПАТ. 11.58 Час із Варшави. 13.10 Про погоду дня. 15.15 Грошева біржа. 15.25 „Радій та його значіння для науки". 16.20 Навчання французької мови. 16.40 „Прочитаймо". 17.10 „Правда про „Марію" Мальчевського". 17.45 „Про найменші мешкання". 18.00 Концерт. 18.50 Всячина. 19.15 „Фортепянові дробини". 19.30 Скрипка. 19.45 Радієвий щоденник. 20.00 Музична гутірка. 20.15 Опера „Івась". 22.25 Спортові новини. 22.30 Танкова музика. 23.00 Передача зі закордону. Господарські гутірки: 13.15, 13.40, 14.00, 14.20. Народня музика: 13.55, 14.15. Грамофонові кружки: 12.10, 15.45, 17.35.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Ювилей чит. „Просвіти" у Львові-Богданівці (1921—1931). Виділ читальні „Просвіти" у Львові-Богданівці повідомляє українське громадянство, що з нагоди десятилітнього ювилею своєї читальні „Просвіти" буде святкувати це свято в такому порядку: В суботу 12. грудня ц. р в год. 8 рано відправиться читана Служба Божа і панахида за померших членів товариства. В неділю 13. грудня в 9 год. рано в місцевій церкві відправиться архієрейська Служба Божа, а опісля безпосередньо в домівці читальні „Просвіти" відбудеться святочна академія. Вілтак в год. 6. веч. в домівці читальні буде амат. вистава „Невольник". На це наше радісне свято все українське громадянство Львова запрошує **Виділ.**

В Українській Бесіді у Львові (вул. Рутовського, Народний Дім) відбудеться в неділю 13. ц. м. в год. 18. другий виклад д-ра Івана Копача на тему „Три знаки часу" з науковою дискусією. Гостям раді.

Річні загальні збори Товариства Запомоги убогих гр.-кат. Церков ім. Св. Ап. Петра відбудуться дня 26. грудня 1931 р. в Святоюрських забудованиях в год. 11. передполуднем Впр. оо проситься о численну участь! — За Виділ: **о. Ол. Базюк**, голова, **д-р Яр. Чемеринський**, секретар.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Вилавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.